

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

ÉS A SZILÁGYSOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI EGYLET KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
NAGY LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón a gymnasium épületében,
hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Felhívás előfizetésre.

A „Szilágy-Somlyó“ e hó végével bevégi első évi pályafutását. Martius Idusán (15/m) jelent meg lapunk első száma a közvélemény ítélő-zéke előtt. De nem azért, mintha a meglévő rend felforgatásának eszméjét hordozta volna méhében, hanem ellenkezőleg azért, hogy a lehetőleg maga köré csoportosított szellemi munka-erők segítségével legyen a közszellem fejlesztésének s ébrentartásának, — legyen a megyei összetartozandóság érzete egyedül szükséges voltának hirdetője, — legyen a megyében a vallás-erkölcsi élet — népnevelés, — közérdekű ügyek független közlönye. És pedig eleve kimondottuk, hogy e magasztos hivatásnak úgy fogunk megfelelni, hogy az egyesek személyének, becsületének, jellemének meghurczolásával járó szennyes személyeskedés ki lesz zárva lapunk hasábjairól.

Miként oldottuk meg a magunkra vállalt ama mondhatjuk nem könnyű feladatot, mely minél kisebb a vidék, annál nehezebben megoldható, hogy vidéki hetilap ne akarjon magas politikát üzni, de ne is zárkozzék el a külvilágtól, — ne akarjon irodalmi műremek lenni, de ne is sülyedjen a ponyva-irodalom színvonalára, — ne keresse az általánost, de ne is maradjon részleges helyi ügyeknél; szóval, — hogy a megye és vidék általános közérdekű

ügyeinek folytonos szemmel tartása mellett a szépet a hasznossal egyesítse: ítélje meg apunk olvasó közönsége.

Nekünk kellő erkölcsi elégtételünkre szolgál az, hogy lapunk olvasó közönsége nem csökkent, s azon nagynevű és kitartó munkatársainkhoz, kikben kezdettől fogva dicsekszünk, folytonosan újabbak csatlakoztak s jövőre is biztosítottak közreműködésükről.

Egyben érezzük némileg, hogy óhajtatásunknak az eredmény nem teljesen felelt meg. És ez a megye gazdasági ügyének nem kellő felkarolása, holott a sz.-somlyó-vidéki gazdasági-egylet közlönye vagyunk. Azonban e rovat vezetésére oly egyént volt szerencsénk megnyerni, a ki mind maga biztositja ez ügy leendő kellő méltatását, mind a vidéken képes lesz szellemi közreműködőket toborozni maga körül.

De a lapunk iránti érdekltséget nem kisebb-nagyobb s önérettel merjük elmondani, hogy még a legnagyobbak közé is sorozható munkatársaink nevének lenyomatása által akarjuk továbbra is fenntartani, hanem azon határozott irány által, melyet követtünk s követni szilárd elhatározásunk. Ugyanazért lapunk élén úgy mint az előfizetési felhívás alatt kizárólag a felelős szerkesztő és kiadó neve fog állani.

Végül, — miután a lapot alapító társulat közelebről annak indokából, hogy a

lap hézagot pótol s betölti hivatását — biztosított szellemi, erkölcsi és anyagi támogatásáról: mi is erkölcsi kötelességünknek tartjuk a megkezdett uton tovább haladni s minthogy a körülünk csoportosult szellemi erők támogatása és az előfizetők eddigi száma megengedi, ezennel kijelentjük, hogy lapunk megnagyított alakban fog a jövő évben megjelenni.

A lap szellemi vezetésében semmi változás nem fog történni, de minthogy (a nyomdának a gymnasiumból történt elköltözése folytán) a szerkesztőség és kiadóhivatal Nagy László ref. paphoz lett áttéve, minden a lapot érdeklő ügyben a a küldemény ide intézendő.

Előfizetési feltételeink a következők:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Az előfizetési pénzek legezelszerűbben posta-utalványon küldhetők be.

Kérjük az előfizetést, esetleg a megrendelést oly időben eszközölni, hogy a nyomtatási példányok számára nézve már a januárban megjelenendő első szám nyomásánál tájékozva lehessünk, nehogy e miatt később kellemetlenségünk legyen.

Tíz egyszerre beküldött előfizető gyűjtőjének tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Nagy László,

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

TÁRCZA.

Az év végén.

Egy év fölöttünk újra elhaladt . . .
A nagy időkben ez csak pillanat;
De haj! a földi lényre hosszú ez!
S a föld fiának, mely ez éven át
A sok csapástól sujtva görnyedez,
Hányszor mutatta zordonnak magát?!
S e pillanatban mit, — mit láthatott
A nagy természet ránk vetett szeme,
Hogy oly rideg most is tekintete?
Azt, hogy az ember elrugaszkodott . . .?!
Uram, tekints ránk, és maradj velünk,
Ha elhagynak is és eltévedünk!

A nagy idők égő szövéténeke
Tehát egy újabb lobbanást vete . . .
S míg lobbanása tart a föld felett
Egy évet sütvé homlokunkra föl:
Kiolta oh, hány életszakra lett
A porba hult szív rejtekeiből!
S midőn e por kincséért sikra száll,
Ha az ényészet végesapásitól
A megfagyasztott por a mélybe hull:
Oly borzasztó e harezban a halál! . . .

Jóságos Isten oh maradj velünk,
Ha ily tusában kellend küzdenünk!

Mit is jelenthet a jelek sora?
Rémit vagy sujt, mint Isten ostora
Boru takarta télen az eget;
Aszályt hozott ránk a tavasz s a nyár,
És megrengetve a földréteget
Az őserő lent fészkelődve jár:
Alantól, s föntől sujtva rettegünk!
Reánk ijeszte csillagszörnyeteg,
S ha tán biborfényt festi az eget:
Szerencse-csillag nem ragyog nekünk.
De oh uram ha csak te lész velünk.
Benned remelve el nem estigedünk.

A végtelenség színén eltűnék
A nagy időkbel hát e buborék!
E buborékban hány nép sorsa lett
Koczkára téve vagy eldöntve már?!
Vész-jóslón pattant el honunk felett;
Ki tudja, hogy e honra most mi vár? . . .
De nem! e nemzet, még nem vesztet el,
A sok csapásra még szebb kor jöhet
Enyhíteni a szenvedéseket.
Ezért imáz e nap minden kebel
És fölsohajtva esd: legjobb Atyánk,
Te légy velünk csak, s boldog lesz hazánk!!!

Tapody Tamás

A zsidó-keresztény házasság törvényjavaslata, mint erényör.

(Garde de dames.)

(Rajz.)

Ismét jogi conferentiát talállok fel olvasóimnak. A „tisztelet ház“ szellemes írója e tárgyat érintetlenül hagyta. Talán elkerülte figyelmét a törvényjavaslat 15-ik §-a.

„A házasság oly két személy között, kik egymással házasságtörést követtek el, érvénytelen, ha a házasságtörés az egybekelés előtt bíróságilag behizonyított.“

T. ház! (így kezdeném, ha országos képviselő volnék, persze nem Tisza-párti, de Apponyi-párti, ki ideálom.) T. ház! Ha már elfogadták a zsidó-keresztény házassági törvényjavaslatot, daczára magának az ajánló Paulernak; daczára Miehl Jakabnak, ki nem esoda, ha francia dicsőítésben szenved, mivel neve is francia, jelentvén az magyarul „mézet“, mely méz azonban nem az ő szájából ömlik ki, de a szeretetreméltó Gömböcs Béni lelkész ur t. képviselő atyámfától, — ha már elfogadták tehát a zsidó-keresztény házassági javaslatot (júj be hosszú periodus ez!) tehát nem került el figyelmüket a 15-ik §-us sem.

T. Ház! Ki mondhatja el közölünk magáról, hogy kisebb-nagyobb mértékben házasságtörést nem követett el. (Pausa.) Szörnyű hallgatásuk bizonyítja hogy: senki! T. Ház! tegyük fel, egyik

(i) „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, békesség e földön és az emberekhez jó akarat!” Az angyali karok zengték egykoron e dics-hymnust a megrettent pásztoroknak, de egyszersmind a félelem elcsendesítésére meg biztatták őket: „Ne féljete, hisz ma született néktek a megváltó!”

Közel 19 század járt már le az idő fővény óráján ama világra szóló esemény óta, melynek évfordulóját ünnepeljük e napon. Minő megragadó képet ecsetel a földi szentől ment eget kereső hitnek férfai. A virágos réteken legelésző nyáj csendes kolompja békességet hirdet a földön, a szelid fényvel hívogató pásztortűz világa hirdeti, hogy az a körül csendesen heverő pásztorok jó akaratúak vannak egymás iránt és a millió csillagok ragyogó fényárjában uszó kék ég azurja, mily fényesen tükrözi vissza Isten dicsőségét. És a fényárban uszó ég és föld ezen meglepő képének háttérében ott van az angyalok kara, mely égi zenében hirdeti Isten dicsőségét, mely a földre békét áraszt, ha az emberek jóakarattal vannak egymás iránt.

Isten dicsősége, földön békesség és emberek iránti jó akarat: minő méltó hirdetői annak, hogy a hit, szeretet és reménység szent vallásának fedelme ma született. És pedig született egy hitvány jászolban, melyben dunyhája volt a jászol szalmája, takarója pedig a csillagos ég. Mintha jelezni akarta volna a világ kormányzója, hogy nem a biborba-bársonyba pólyált csecsemő lesz világ megváltója, hanem az, a kinek nem volt hová lehajtani fejét.

E hosszú századok lefolyása alatt a fejlődésnek ellenállhatatlan vezére gyanánt tűnt fel az ellenkező áramlatok minden akadályozó gátjaival szemben a ma született Krisztus világot megvilágosító, erkölcsöt szelidítő, jellemet fejlesztő ellenállhatatlan hatalma. És mégis átalakítva van-e a világ? Jó akarat sugárzik-e embereknek arcán? Békesség lett-e ur e földön mindenütt? Dicsőséget zengenek-e Istennek e föld kerekének minden lakói?

Ha e kérdésekre egész határozottsággal „igen” nem mondható, nem a krisztusi szellem átalakító nagy hatalmának rovasára irandó, hanem az emberi természet amaz ősi eredeti tulajdonságára; mely sze-

rint a világosság és sötétség, az igazság és gazság, az erény és bűn szakadatlan küzdelme folytán nyer hatványozott fényt a világosság, ellenállhatatlanabb vonzerőt az igazság, és mindennél nagyobb becsét a bűn felett győzelmes erény.

És ez jól van így, hisz küzdelem közt szép az élet, hisz a szabad akarat adta önelhatározási jog választja el az embert az oktalan állattól és végre a Krisztus jelleme elsajátításának s a megismert szeretet vallás követésének legnagyobb becsé akkor van, ha az emberi gyarlóságok legyőzésével emelkedünk fel ama gyermeki kedély tisztaságára, a mely erő a gyengeségben, reménység a megpróbáltatás idején és győzelem az önhibánk miatt bekövetkezett esatavesztések után is.

És ha még rágondolunk, hogy a ma született Krisztus ártatlan gyermeki kedélye ama felhívása folytán: „Engedjétek hozzám a kicsiny gyermekeket!” — a családi kör gyermekeinek ünnepévé szentelte fel a gyermek Jézus születésének évforduló napját; úgy fogjuk találni, hogy Krisztus születése elhatározó befolyással van a fogékony emberi kebelre a bölesőtől a koporsóig.

Hiszen a karácsonfa meggyújtott lángjai bevilágítják ama tárgyakat, melyeket a szülők, gyermekek, testvérek, rokonok, barátok, a szeretet jelvénye gyanánt a kis Krisztus nevében nyújtanak egymásnak.

Hiszen a születés örömdetes napja vissza emlékeztet arra, hogy ha a zsarnok Herodes által halálra üldözött gyermeket annyi ártatlan gyermek elhullása mellett a mennyei gondviselő édes atya meg tudta menteni a vérho-zu hóhérai ellen: szelid megnyugvás öntudata száll a mi lelkünkbe, hogy a mi gyermekeinket fenyegethető veszély ellen is a ma született mennyei Krisztus atyjának kezében van a védő paizs.

Hiszen ha meggondoljuk, hogy a dús jövedelmet féltő papi fejedelmek és kényuralomhoz ragaszkodó zsarnokok halálra vitték ugyan a világ megváltására, emberi szabadság megalapítására s a szeretet vállalása mustármagvának elplántálására ma született Krisztust, de Isten nem hagyta a maga szentjét a koporsóban: asikertelen küzdelem folytán netán csiüggedni akaró lelkünk a betlehemi jászolban született Krisztusra tekintve új erőt érez magában a további küzdelemre s elhisszük, hogy: „az igazság Isten ügye, mely halad de nem

marad el s Isten ügyének előbb vagy utóbb mindig győzni kell.”

Azért nagy lelki megnyugvással zengjük mi is az angyalok karával: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, békesség a földön és az emberekhez jóakarat.”

Fővárosi levél.

Téli levelek.

Budapest, decz. 16.

A méltóság főrendek! és katolikus főpapjaink!

Megtörtént az, mi Tisza minisztersége alatt egyszer sem, leszavaztatott a fő-fő kormányzó, a hatalmas földi Isten. Leszavazta pedig a saját vére, rokonsága: a mágnásvilág.

Hiába rendelte fel a sok kinevezett főispánt, 6 szavazattal győzött a jeunesse d'orée egyesülten a biboros főpapsággal.

Nem kell a zsidó-keresztény házasság nekik. Nem kell, mivel a gyermekek kereszténységététele iránt nincs garancia.

Idegesen rángatózott a pápaszem Tisza Kálmán orrán, s a setét szemüveg, mint egy camera obscura borzasztóbbnál borzasztóbb képeket mutatott az idegesen mozgó szem villámainál.

Reformálni kell a főrendiházat! ez a jelszó a liberalisok közt.

Reformálni bizony, de nem oly értelemben, mint a túlliberalisok hiszik.

Ha a katolikus főpapság benn ül, tessék meghívni a mi reformata egyházunk jobb papjait is. Mi nem képezzük a mi papságunkkal katonai rangot, a mi papjaink vagy szellemökkel és szegénységükkel, vagy sehogysem tűnnek ki. Hadd szóljanak a mi püspökeink és jobb lelkészeink is e javaslatához.

Most az alsóház újra tárgyalja, hogy, újból felküldje a főrendeknek e javaslatot. Mintha a főrendek, ha hecczet akarnak Tiszának rendezni, nem csinálhatnak újból.

Mert nemcsak a főpapok scrupulusai buktatták el, de a jeunesse d'orée is, ki megharagadt Tiszára a casino-beli affaire miatt.

T. i. Gály miatt, ki becsületszóra is kártyázott, miután mindenét elkártyázta. S nem tudta a 24 órai becsületszóbeli kártyaadósságot megfizetni. Ki akarták golyózni. Mert a fő-fő casino mindent megtűr, de hogy valaki a becsület ellen vétsen: soha!

A múlt nyáron történt ez, s Gály megverekedett Elek Gusztival, ki csak karját sebezte meg a pantsba került s magát párbaj által rehabilitálni akaró ifjunak.

Most a casino 8—10 nappal ezelőtt közgyűlésen akarta Gályt kirekeszteni és Tisza Kálmán a Jokayné jubileumára sem ment, hogy Gály mellett működjen a casinóban. Gály benn maradt, de a jeunesse d'orée elhatározta, hogy Tisza Kálmán a főrendiházban kimarad az ő zsidóházassági javaslatával.

A heccz végbement. Tisza K. tudom Gályt

kán volt, — azt minden ismerője tudta; de nem is csoda, hiszen 4 hónap óta voltak csak férj és nő.

Vilma a kedves, bájos fiatal asszony különben olyan szeretetre méltó volt, hogy nem lehetett, nem szeretni.

Boldogok voltak. Az idő — a kedves Alföld ezer bájain gyönyörködve, a gulya kolompján, a nyájak bégésén, a tarka mezőn, a csalfa délibabokon elmerengve — észrevétlenül, sebesen repült; észre sem vették, hogy közelgett az ősz hervadásával...

Pedig a fiatal asszonyka, ha kissé vizsgálódik, könnyen észre veszi, hogy férje szerelme is hervad, hogy az új komornát akaratlanul is gyöngédebben szállítja meg néha, mint a kogyur és szolgánál között illett.

Vilma mikor észre vette, már késő volt; a ravasz, szép barna komorna — ő tudta, hogy — férjének ha nem is egész szívét, de jóindulatát, hajlamát magának meghódította.

A szívek élete mindig titok marad!

G... Imre kezdte nejét elhanyagolni, sőt — mit az előtt nem tett, — zsémbelt is nejével, gyakran a komornáért.

Beállottak az őszi napok, velők a keserves órák a fiatal asszonyka számára.

G... Imre nem akart sietni a városbeli lakásra, jól találta magát a szabadban; igen mert a ravasz komorna ügyességével, ragyogó szemével, csábító mézes szavával, úgy behízeltte magát uránál, hogy a mi bámulatos, G...

antisemita barátunk belé szeret egy semita hölgybe, s a szerelem, a duettek annyira elragadják, hogy egy szerelmi ensembel énekelve leli őket a gyanakvó semita férj! — Borrány! Elválás lesz belőle. Az elválás indokolva lesz, a két énekes büntetésben s a bíróság a házasságot fölbontja.

A modern férj elvetvén a párbajt, elválván nejétől és elrabolván becsületét, mi jövő vár az ifjú Magdolnára? Talán a zárda? A kereszttség? Nem!

Hanem, ha büntétára lovagias ember, el akarja venni. A nő nem akar azonban keresztelkedni. Jól van angyalom! nem is kell! Itt a legújabb sütése a háznak s a 80 többséges szavazatnak; — elmegyünk a polgármesterhez, megesküszünk.

S a polgármester megnézvén a menyecske conduite lajstromát, az elvállási okokat, így szól:

Lassabban párocskám! Kegyetek nem lehetnek többé egymással, mert előre élvezték magukat a tiltott alma evéssel.

S a nő marad egy társadalmilag elbukott, a kedves őt nem rehabilitálhatja. S ha a férfi hozzá megunta szépét, magában így fog szólani: Oh legboldogabb november, a novemberek között, mely 1883-ban voltál, engemet kötelességeim teljesítésétől, hogy feloldottál!

T. ház! E paragrafussal vagy azt akarták elérni, hogy a zsidónőt elcsábítva ne legyenek kénytelenek elvenni e tilalom által; vagy azt, hogy a nő házasságtörést ne a szeretett férjével kövessen el, de azzal, hihez esze ágában sincs menni férjhez.

S így például, ha én szeretek egy zsidó me-

nyecsét, megkérem Gömböcs bátyámat hogy az én lendő házasságom megköthetése céljából áldozza föl magát és érse magát a biztonnal elváló férjjel duettben élete párjával.

Mert így Gömböcs el nem fogja vehetni, de én igen.

Lehet ugyan, hogy a férj practicusabb lesz, s kellő kárpótlást is vesz tőle, de én a háttérben levő lendő, második férj viselem a költségeket és tapsolok.

Vagy pedig garde des dames e \$. Hogy senki se csalja meg az urát!?

Ha ez, úgy van tisztelem, de ha amaz, úgy kijelentem, hogy e javaslat már nem a liberalismus, de a communismus szüleménye.

T. ház! Részemről e javaslat XV. §-át nem fogadom el.

Bogdánovich György
ellenzéki képviselőjelölt.

Vihar után.

Forró, kánikulai napokban, heves, száraz, orkászzerű viharok az Alföldön, hogy mily gyakoriak, azt a magamforma odavaló ember igen jól tudja.

Amilyen gyorsan támadnak, épen oly gyorsan múlnak is el; utánuk üdőbb a levegő, derültebben mosolyog az ég a messze — tágas alföldi rónára!...

Hogy G... Imre forrón szerette fiatal nejét, — kivel nyaralni az alföldön, pusztai birtó-

magában átkozza, de egyúttal belátja, mily hatalmas még az egyház is.

A sok vörös öves és caputlis pap szörnyű istentelenségnek mondta e javaslatot. S a fiatalság éljenze, a katolikus fiatal mágnássereg Czirákyval élükön.

Kívánsi vagyok átmegy-e ha másodszor tárgyalják majd a főrendi házban?

A képviselőház tegnap tárgyalta és hozzá még mily kellemetlen esettel. Mielőtt a zsidó-keresztény házassági javaslat tárgyalása kezdetett volna, történt valami a képviselők közt, melynek ma folytatása a rákospalotai erdőben van.

U. i. Verhovay Gyula mentelmi jogának fel-függesztéséről levén szó, Almásy védte a most mindennel vádolt Verhovayt. Védte pedig a Majthényi-Verhovay-féle párbaj után özv. Svarczné számára gyűjtött pénzek elikkasztásának gyanúja ellen; mivel, mikor Svarczné fia elesett a Verhovay sebesülése miatti casino-zavargásoknál, akkor rögtön megindultak a gyűjtések is számára; már pedig Verhovay akkor élet-halál közt feküdt. Így nem ő felelős az akkor e célra begyűlt adományokért. Ezt vették zokon Herman Ottó a pókász-képviselő és Hoitsy a vegyész-képviselő, kik Verhovay betegsége alatt szerkesztették a lapot. Lett éles összekocczanás a házban. Az elnök esőngettyűje dolgozott folyvást, mivel a „bitang“, „aljas“ szavak hulltak az ellenfelek ajkairól.

Ezen kellemetlen személyes ügy lezajlása után, míg e sorokat írom hire jött: Hoitsy és Almásy párbaja végbe ment semmi sebesüléssel s a végén: kibéküléssel.

A ház letárgyalta újra és elfogadta a javaslatot, de miután a ház január 20-dikig nem jön össze és így szünetel, tehát addig Tisza is gyűjthet több főispáni és mágnás szavazatot és a főhercegprimás is berendelheti akár haldokló 90 éves főpapi tagjait is a megmérkőzésre.

Vásárlásaink elfoglalnak bennünket jelenleg attól, hogy kedélyes leveleket írjunk. Mindenki meglepetésen tűri fejét, hogy szeretteit megajándékozza.

Innen van, hogy a híres betörő Pospischal Antal bünygyi tárgyalása alkalmával a Fortuna terme üresen maradt.

Pedig ez az aerobata képes volt a Landauer Wertheimsekreányt pénzestől ellopni, kiemelni, mintha én egy gyufa dobozt hajigálnék. Hjah! ő Renz ezirkusában működött és vallomása szerint Somoskövy szellemével társult. Valóságos szerencse, hogy elfogták, különben egyszer csak elrabolta volna csupa zsidó synpathiából Simort trónjával együtt. Pedig az tény, hogy ez a hét a főpapok hete volt, s Göndöcs bácsi két kilót hizott örömeiben!

És most kedves sz.-somlyói olvasóim! kívánok nektek boldog karácsonyt! Egészséget, jó kedvet! Sok-sok kalácsot, jó megyei tisztujtást! kevés adó-emelést! és ha nem találkozom veletek: olyan boldog új-évet, hogy az oláh puliszkája se maradjon soha turó és hús nélkül.

Mi budapestiek izgatottak vagyunk. Sok a csalogató kirakat, kevés a pénzünk. Sok a kínálózó mullatság, de nincs hozzá módunk elég.

A színházak is vajduknak. A nemzeti kezd válopert az operai tagjaitól. A népszínházban pedig

(elég oktanul) strikol Blaháné. Pedig ő a mily igaz, hogy első művésznője a népszínháznak ép' oly igaz, hogy 36 ezer frttal évente jól meg van fizetve s igazgatónak nem való!

Hjah! de, a mint Pattinak sokba került De Caux marquis, mint férj, úgy Blahánénak is sokba kerül a báró férj!

Bogdánovich György.

Levelezés.

Tekintetes szerkesztő ur!

A folyó hó 18-án tartott közgyűlés alkalmával Hochsingernél levő mulató társaság tagjai egy nóta elhagyására híván fel, ezen felhívásnak oly feltétellel tettem eleget, ha valamely jó-tékonyezélna fizetnek.

Igy adott Tekintetes Bideskuthy György ur 5 frtot, Tekintetes Veress Lajos ur 20 krt, Tekintetes Tóth Gusztáv ur 2 krt.

Ezen összesen 5 frt 22 krt tevő ajándékot a Sz.-Somlyó vidéki gazdasági-egylet pénztárába — az adakozóknak ezennel nyilvánosan mondott köszönetem mellet — beszolgáltattam.

Kérem az ajándékozott összeg felemlítésével becses lapjában közzétenni.

Tisztelettel:

Bölöni Sándor,

gazd. egyf. aligazgató.

Tisztujtásról.

A tisztujtásról mult számunk által hozott közleményt kiegészítjük azon — tévedésből kimaradt — értesítéssel, hogy az árvaszéki ügyészi állomásra a Bíró Ferencz 22 szavazatával szemben Halmágyi László 149 szavazattal lett megválasztva.

A különböző bizottságok a következőleg alakultak:

A közigazgatási bizottsági tagságra br. Wesselényi Miklós 62, Lázár Ferencz 58, Dobai Antal 50, Czell Benő 47, Balog Károly 35 szavazattal.

A központi választmány tagjaiul pedig 62—62 szavazattal Balog Károly, Baranyi Gáspár, Benkő Gyula, Dobai Antal, Fodor Elek, Lőrinczy György, Moni Gyula, Nagy László, Tamkó Bertalan, 61 szavazattal Kiss Lajos, 59—59 szavazattal br. Wesselényi Miklós, br. Wesselényi Béla, 57 szavazattal Kiss Ernő, 56—56 szavazattal Dombi Károly, ifj. Dull László, Lázár Ferencz, Réner Albert, Sántha Dezső, Seress Károly, 54 szavazattal br. Bánffy György, 53—53 szavazattal Czeli Lőrincz és Papp György, 48—48 szavazattal Dull László (Czigányi), Barbolovics Alimp, dr. Nichita János, 35—35 szavazattal Zachariás János és Kovács Mihály, 30 szavazattal Kocsák Florián választattak meg.

Mikor leért a ház elé, csodálkozva vette észre, hogy a gazdaságnak cselédjei, mind ott állanak a hintó körül; az egyszerű nép fiai, szerették, imádták jólelkű urnőjüket, elbúcsúztak.

De hát G. . . Imre nem szerette nejét? . .

Érzékeny jelenet következett a hintó körül. Az asszonyok sirtak; az erős napbarnított férfiak könnyben uszó szemekkel, fejesőlvá tolakodtak előre, hogy siró, kedves urnőjüknök kezeit megcsókolhassák; fájt, hogy elhagyja őket, érezték ők is, hogy milyen méltatlanul bánt G. . . Imre szép, ifjú nejével.

Mig a hintó körül ez folyt, addig G. . . Imre emeleti szobájában sétált, nem látszott törődni neje elutazásával, hiszen mellette volt akkor is a hízog, csáb-szavu komorna.

A szokatlan zajra azonban az ablakhoz ment. Mikor meglátta az eléje tárult jelenetet, látta elhanyagolt kedves nejét, kit körülveve sirattak, kezeit csókolgatták . . . látta, hogy szereti mindenki azt, kihez neki van legtöbb joga; . . . kit csak ő nem akar szeretni . . . az erős férfi megrendült egész bensejében.

Mint a természetben, úgy az emberi sziv életében is van sok dolog, mely egy pillanatra születik . . . és évek sem tudják ki-ösmerni, megfejteni!

G. . . . Imre a hogy megrendült, félre lökve a hízog komornát, lefutott szobájából és a hintóba ülni készülő nejét kérte, hogy csak egy percze, egy szóra jöjjön a földszinten levő étterembe.

Szini előadás.

(J.) Szikszay István színművész — jó reménység fejében — ismét rendezett egy „színművészeti estélyt“, ez által alkalmat nyújtva városunk közönségének, hogy néhány órára ismét felül emelkedjék az egyhangu köznapiaság prózáján.

A mit ez estén a gyér számú közönség előtt bemutatott, az valóban oly műélvezet volt, a milyenben nagyon ritkán van alkalmunk gyönyörködni.

Először is Szikszay ur játszta Saphir egy magán vigjátékát, mondanunk sem kell, hogy a legnagyobb routinnal és praecisitással, — élénk taps szakította félbe gyakran a neveltető, ügyes előadást, melyet bizonyára a mű szerzője is ily módon képzelt színiére hozni.

A következő mű: „A színésznő vagy Engagement“ egyike a francia irodalom legújabb termékének, valódi költői mű, költőileg színiére hozva. Szikszayné asszony játéka nem csak a művészi alkotást, hanem azon bámulatra méltó erőt kelle csudálnunk, a melylyel e nehéz szerepet végig játszta.

E mű szerzője: Ferry Leó abban az egyben hibázott, hogy nem vette figyelembe a női physicumot, és a mely színésznő elég merész e szerepre vállalkozni, és azt úgy betölteni, a mint azt Szikszayné urnőtől láttuk, az bizony nem csak a darab szelleméhez képest a színpadi intendáns előtt, hanem a nagy közönség előtt is fényes bizonyosságot tes arról, hogy bevégzett művésznővel állunk szemben.

Felvonások között Hetényi Antónia k. a. a multkorinál sokkal több kedvvel és sikerrel énekelte az „Ördög Robert“ egyik legszebb áriáját, — lelket, érzelmet öntve énekébe, úgy őt mint Szikszay urat, kinek tilinkó játékát megújráztatták élénk tapsban részesíté a közönség.

Valóban csodálkozunk kell, hogy a közönség megmagyarázhatatlan közönyével szemben ily sikeres előadást élvezhettünk, mert a színpad művészeire végtelen lehangolólag hat, ha nem a művészet értékéhez mérten látja a közönség részvétét, és ez így volt még eddig mindhárom előadáson, dacára annak, hogy a közönség iránti figyelemből jó egy heti időközot hagyott fenn a harmadik művészeti estély megtartására.

Reméljük azonban, hogy ha Szikszay ur még egy utolsó estélyt rendez. és — a miként tervben van, műkedvelőink közreműködésével — akkor a közönség is több méltánlaltal leend és kárpótolandja az eddigi anyagi veszteségeket.

Ohajtjuk hogy úgy legyen!

Értesítés.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur Ó nagyméltósága a marhatenyésztésnek az egész országban leendő előmozdításáról 53,594. számú rendeletével ujabbban is gondoskodni kegyeskedett; — a midőn

1.) Az egyes tenyésztők által nevelt tenyész-bikákat az állami bika-telepek számára megvásárolni kéznek nyilatkozott, és pedig a magyar fajta bikákból csak is a két és félévesektől kezdve

A cselédség, de még jobban Vilma, — bámult, hogy mi történt férjével?

Ahogy az étterembe értek. Vilma rá pillantott férjére halotthalvány volt, Imre kérte, hogy üljön le, Vilma megtette, ő is izgatott volt.

Erre, mint parancsszóra omlott előtte térdre férje, és az igaz megbánás hangján kérte, hogy bocsásson meg Vilma neki, a bűnös tévelygőnek, ki csak most érzi, hogy mily forrón szereti imádott nejét . . . most látja mit tett; fáj szívének nagyon, bocsásson meg e hibájáért, ezerszeres szerelemmel fogja jóvá tenni, és az ezelőtt „közönyös“ férj szemében a megbánás könnyei csillogtak.

Vilma — a sokat szenvedett kedves asszony — sirva-nevetve borult — eszók után — szeretett férje karjai közzé, ki lázas szerelemmal tartotta ölelve, halmozta csókokkal kedves nejét.

Ezután hirtelen G. . . . Imre csengetett és hívatta a komornát. Vilma bámult, hogy mit akar férje, mikor megjelent, Imre fagyos hidegen, parancsolólag mondá: „a készen váró kocsikkal két óra mulva elhagyja lakásomat“!

Mikor a szobából távozott, Vilma ismét férje kitárt karjai közzé rohant, boldog volt megint, az elégtétel meg volt, a megbocsájtás édes csókjai után derűtében melegebben mosolygott a nap szerelmük egeről rájuk . . . vihar után! . . .

Németh Gy. Kálmán.

Imre a szerelemből nősült, kedves nővel bíró férj, egészen rabjává lett neje komornájának — ki már csak névleg volt különben az.

A szegény elhagyatott fiatal asszony rövid időn, mindent megtudott már, de türt, mert a keserű szögyen, haza menni szüleikhez még nem engedte; hanem éjjeket virasztott át inkább zokogó sirással; forró, igaz szerelme kijátszása, kinos megaláztatásáért.

Még a szenvedés pohara is megtelik néha csordultig!

Igy történt a fiatal asszonynál is.

Nem tudta tovább tűrni érdemtelen méltóztatását, felszóllította férjét, hogy a komornát a háztól távoztassa el.

„Azt nem teszem“ — válaszolt G. . . Imre.

„Ugy hát én távozom“ — mond Vilma az elkeseredett fiatal asszony.

„Próbálja meg“ — válaszol rá közönyösen Imre, a már magán uralkodni nem bíró, hálóba kerülő férj.

Ez több volt a szegény asszonynak mint a mennyit szenvedő lénye elbirt volna, összeesett; . . . másnap ágyában találta magát, rosszul volt, de azért fel kelet legszükségesebb ruháit sirva becsomagolván, kocsira rakatta és az indulást még az nap délutánjára tűzte ki.

Eljött az idő; Vilma a szép fiatal asszony, sirva öltözködött fel az utra, hogy elhagyja azt a helyet, melyhez forró szerelmének, első boldogságának szép emlékei kötődtek, melyek mint röpke felhők oly gyorsan tűntek el! . . .

a három évesekig, — berni, (simmenthali) kuhlandi, pinzgaui, mölltháli, allgaui fajtákból pedig csakis az egy és fél évesektől kezdve a két évesekig.

Az egyes tenyésztők által vételre bejelentendő bikák 1884. márcziusban, esetleg április hó első felében a miniszter ur ő nagyméltósága megbízottai által meg fognak szemléltetni és a tenyésztésre alkalmasok vételára az illető megbízott által fölveendő vásárlási jegyzőkönyv alapján ki fog utalványoztatni.

Az ily módon megvásárolt bikák, lehetőleg április hó 15-ig fognak a kinstár által vétetni. Azon esetre, ha az átvétel a mondott határidőig eszközölhető nem lenne: az eladó bika-tulajdonosoknak az átvételig a megvett bikák tartásáért — naponként és darabonként 2 kilogramm zabot és 7 kilogramm szénát számítva — 35 krajczár tartási díjat fog a kinstár az illető tenyésztő által benyújtandó számla alapján kifizetni; a gondozásért azonban díj föl nem számítható.

2.) Hajlandónak nyilatkozott a Nagyméltóságú miniszter ur arra is, hogy megyénk területén a tordai állami bika-telepről egyeseknek és községeknek szükségletére tenyészbikák kiosztását elintézendő a megyei közgazdasági előadó és a megyei gazdasági egyesület közreműködésével a következő elvek szerint:

Magántenyésztők a bika vételárát rendszerint az átvételkor tartoznak lefizetni; figyelembe vehető körülmények esetén azonban azon kedvezményben fognak részesíttetni, hogy a vételár három féléves — mindig július és január 1-én esedékes kamat nélküli részletben törleszteni.

Azon községek, melyek a bikák teljes vételárát lefizetni nem képesek a becsárból 20 százaléknak elengedésében részesülnek s a fennmaradó vételár 3 féléves — mindig július és január elsőjén esedékes — kamat nélküli részletben törleszthetik.

Ha azonban a községek hitelt érdemlőleg kimutatják, hogy ezen kedvezmények mellett sem

képesek a szükséges bikát megszerezni, még ezeknél nagyobb kedvezményben is részesülhetnek.

Ezen miniszteri intézkedések mindennél ékesen szólóbb bizonyítékai azon valóban atyai gondoskodásnak, melylyel a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ő nagyméltósága az egész ország marha tenyésztése iránt van. Azért ezen intézkedésekre úgy a községek, mint az egyes magántenyésztők teljes figyelmét előre fölhívom e becses lapok útján addig is míg az illető szolgabírói hivatalok által bármely irányban való jelentkezésre fölszólíthatnának.

Reményilem, hogy úgy a községek, mint az egyes magántenyésztők sietni fognak a kedvező alkalmat saját érdekében fölhasználni. A t. szolgabíró urakat szívesen kérem, méltóztassanak az értesítést tőlem hozzájuk intézett hivatalos értesítésnek is tekinteni.

Zilah, 1883. december 13.

Török István
Szilágymegyei közgazdasági előadója. *)

Hireink.

— Lapunk ez évi utolsó számában kedves köztelességünknek tartjuk üdvözölni olvasóinkat és tolmácsolni azon ohajtásunkat, hogy: adjon isten a mi nines a jóból és vegye el azt mi van a rosszól — az újesztendőben.

— Kéménytűz. Folyó hó 21-re viradólág a piac környékén egy kémény gyuladás volt, a mi is a rögtön megjelent éjjeli tűzörség által a legnagyobb csendben elfojtatott.

— Karácson másodnapján tartandó estély másora: „Süketnek kell lennie“ vigjáték egy felvonásban, új szereposztással. (Rendező Józsa Oszkár ur.) Személyzet: Damoiseau Józsa Oszkár ur, Eglantine, leánya Szathmáry Erzsébet k. a., Placide dr. Ajtay Endre ur, Boniface Lászlóffy István ur,

*) Felkérés folytán a „Szilágymegyei“ ből vettük át. Sz.

Rendőrbiztos Barathi Mihály ur. II-ik szakasz. Karnagy: Lukácsy Ödön. 1) „A vádlott nő“ (melodráma, törvényszéki jelenet) Scott Walter remek tragikái költeménye. Zenekar kísérettel előadja Szikszayné — Haraszty Laura urnő. 2) Nép-dalok Bánfy Sándortól („Mindeneste dalolgotok“ és „Ha megvirad napkeletről a hajnal“) éneklő Telegdy Mártonné urnő, kíséri a helybeli zenekar vonos-négyese. 3) Nép-dal-egyveleg vonós kísérettel tilinkon játsza Szikszay István ur. Művész vendégeink Szikszai István ur és neje Haraszty Laura urnő a jótékony cél iránti érdekeltségéből szíveskednek közreműködni. Az előadások után közvacsora. Étel és italnemükről a sz.-somlyói nők szíves adományozással gondoskodnak, s az e célra felkért hölgybizottság fog a t. közönségnek az egész estély folyama alatt mérsékelt árszabás mellett felszolgálni. Végül táncvizsgálat. Kezdeté pontban 7 órakor, Belépti díj: egyénenként 50 kr, gyermekeknek 20 kr. Jegyek előre válthatók Telegdy M. kereskedésében. A jótékony cél iránti tekintetből felülfizetéseket is köszönettel fogad a rendező bizottság.

— Kitüntetés. Ő felsége Kaluger János tasnád szántói körjegyzőnek, sok évi buzgó és sikeres működésének elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Hossvai Bölöni József országgyűlési képviselő s lapunk munkatársáról — téves információ után, azt jeleztük volt, hogy veszélyes beteg és kétes kimeneteli operációnak kell magát alá vetnie. A legbiztosabb forrás után örömmel jelentjük, hogy ama hír minden alapot nélkülöz.

— Lapunk múlt száma hennszeg a veszedelmes sajtóhibáktól. Azonban elnézést reménylünk, ha szíves olvasóink tudomására hozzuk, hogy a tisztújítás végett szerkesztő, corrector, revisor sat. mind-mind Zilahon voltak és a lap csak úgy szerkesztődött.

H I R D E T É S E K.

Legolcsóbb bevásárlás

FÁBRY JÓZSEFNÉL

Sz.-Somlyón; a városházzal szemben.

Női és férfi kalapok, lábbelik, ingek, gallérok, kesztyűk, nyakkendők, selyem- és haraszt kendők, uti plaidok, bőrdöngők, paplanok, szőnyegek és pokróczok, téli felsők, bundák, muffok. Továbbá:

**Karácsonyi ajándék tárgyak és játékszer-
rek nagy választékban.**

Ugyisint külön üzletben, fűszeráru és nagyváradi liszt raktár.

Ugyanitt két jó családból való fiu gyakornoknak felvétetik.

101.—3.—3.

4471—1883.

tlkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Kémer község pénztárának Bobotán Floáre és gyámolt kiskoru Bobotán Marjuca elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 40 frt tőke, ennek 1881 évi április 1-től járó 8 % kamatai 2 frt 36 kr betáblázási, 10 frt 10 kr perbeli, 6 frt 80 kr végrehajtási, 11 frt 75 kr árverés kérési és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejéül 1884. évi február hó 7-ike délután 2 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Kémer község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapítatnak meg:

Elárvereltetnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedők: Bobotán Floáre férj. Mudure Györgyné és a kiskoru Bobotán Marjuca elleni kémeri 272. tjkvbel 433. sz. a. belsőségük házzal és tartozékaival, egy 3955. számú kaszálni részletnek megfelelő tagbirtok együttesen 710 frt becsár kikiáltása mellett.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázszóltóiat készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez banatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

Legtöbbet ígérő köteles a vételár három egyenlő részletben egy-egy hónapi időköz alatt mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó- mint letét-hivatalnál az újabb letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság tlkvi hivatalában és a Kémer községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság.

Sz.-Somlyón, 1883. november 17-én.

DO B O L Y I,
kir járásbíró.

106.—1—1

101.1883.

b. v. h.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó közhirre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 5867.879. sz. végzésével a szatmári pénzügyészségnek Milás Mihálynál 46 frt 80 kr és 16 frt 30 kr költségek kielégítésére lefoglalt és 400 frtra becsült négy darab jármás ökör — nyilvános árverés útján eladandó.

Minek eszközölésére a kir. járásbíróság 1766.883. sz. alatti végzése alapján határnapul az 1884-ik évi január hó 12-ik napjának d. e. 10 órája O.-Keczel község házához kitűzetik, s ahoz a venni szándékozók az 1881. ik évi LX. t. cz. 107. § értelmében meghivatnak.

Sz.-Somlyó, 1883. december 19.

VIRÁG LÁSZLÓ.

107 1—1

bvhajtó.

Hirdetmény.

A sz.-somlyói nyomda-résztársaság könyvnyomdájában egy 2—3 gymnasiumot végzett tanuló felvétetik.

Értekezhetni a nyomdahelyiségben.

108 1—1

A szilágymegyei nyomda-résztársaság 1883.

